

**Hodnocení diplomové práce
Jana Smetany
„Sporné otázky nutné obrany v judikatuře“**

Předložená diplomová práce obsahuje 80 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, šesti základních kapitol a závěru. Vnější úprava je pěkná. Okruh použité literatury a dalších pramenů je přiměřený zvolenému tématu. Okruh autorů v seznamu literatury však není zcela korektní. Po formální stránce splňuje předložená práce požadavky na ni kladené.

Diplomant si za téma své práce zvolil problematiku poměrně tradiční, avšak současně přiměřeně náročnou. Pokud jde o zpracování pramenného materiálu, pak úskalí totiž nespočívá v samotném vyhledání judikatury ke zkoumanému institutu, ale v jejím utřídění podle řešených problémů a zejména v pečlivé analýze získaných informací, a to též s ohledem na drobné leč významné změny v právní úpravě.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomant charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje uplatnění okolností vylučujících protiprávnost u jednotlivých kategorií deliktů. Právně-politický význam těchto institutů je vymezen dobře. Souhlasit lze s názorem, že odlišnosti mezi jednotlivými právními odvětvími v podmínkách a mezích těchto institutů, které umožňují svémocný zákrok, nejsou sice nedůvodné, ale třeba současně upozornit, že mohou přinášet určité aplikační potíže.

Rozbor jednotlivých zákonných znaků institutu nutné obrany je prováděn poměrně pečlivě na podkladě výchozí odborné literatury. Základní vývojové mezníky ve vývoji právní úpravy byly postiženy správně. Kladně třeba hodnotit, že i když diplomant ve svém výkladu vesměs nepřekračuje standardní informační úroveň, snaží se všimnout i některých sporných a diskusních otázek, jako je například vztah subjektivního a objektivního pojetí protiprávnosti útoku. Dobře je zpracována problematika časových mezí obrany, a tedy bezprostřední hrozby a trvání útoku ve vztahu ke stadiím trestné činnosti. Důvodný je postřeh, že došlo k významnému posunu názorů na posuzování situací, kdy třeba čelit nebezpečným jednáním osob trestně neodpovědných nebo osob jednající nedbalostně či dokonce nezaviněně. Přisvědčit lze rovněž názoru, že nahrazení povahy a nebezpečnosti útoku způsobem útokem není v literatuře hodnoceno jednoznačně. Rozdíl mezi hlediskem proporcionality a přiměřenosti diplomant chápe správně. Ocenit třeba též to, že se nevyhýbá ani složité otázce použití zbraně při obranném jednání.

Diplomant zvolil takový přístup, že v klíčové kapitole své práce se nejdříve ve svém výkladu opírá především o literární prameny, a teprve poté v jejím závěru se koncentruje na rozbor judikatury ke zkoumaným otázkám. Takový přístup z metodologického hlediska nelze odmítnout.

V následujících kapitolách práce se diplomant věnuje problematice překročení mezi nutné obrany, putativní nutné obrany, preventivní nutné obrany a automatických obranných zařízení a některým dalším sporným otázkám. V těchto kapitolách diplomant zvolil takový způsob výkladu, ve kterém se primárně opírá o publikovanou judikaturu. Závěry, ke kterým soudy dospěly, pak demonstruje na okolnostech konkrétních případů a konfrontuje je s názory vyslovenými v odborné literatuře.

V závěru své práce diplomant stručně a výstižně shrnuje poznatky, ke kterým ve své práci dospěl. Stávající právní úpravu hodnotí jako vyhovující. Kladně hodnotí i interpretační význam soudní judikatury. Nedostatky spatřuje v činnosti sdělovacích prostředků, které nejen že nenapomáhají utváření právního vědomí občanů, ale začasť nekorektním zpravodajstvím toto právní vědomí deformují.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako velmi dobrou. Diplomant prokázal dobrou znalost zvolené problematiky, a to nejen pokud jde o právní úpravu, ale též pokud jde o judikaturu a dosavadní zpracování v odborné literatuře. Vytknout lze určitou nedůslednost v systematické zpracování práce.

Předložená diplomová práce po obsahové i po formální stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by diplomant mohl zodpovědět otázku, zda se judikatura Nejvyššího soudu zabývala subsidiaritou jednání v nutné obraně, a pokud ano, pak s jakými závěry.

Předběžná klasifikace: velmi dobře

V Praze dne 26.4.2016

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
vedoucí diplomové práce